

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 31. oktober 2023
(OR. en)

14702/23

EDUC 404
GENDER 195
JEUN 248
EMPL 513
DIGIT 236
SOC 723

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Tiltrækning af kvindeligt talent til fagene naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, kunst og matematik (STEAM) – <i>Orienterende debat</i>

Efter høring af Uddannelsesudvalget har formandskabet udarbejdet vedlagte baggrundsnotat, der forelægges som grundlag for den orienterende debat på samlingen i Rådet for Uddannelse, Ungdom, Kultur og Sport den 23. november 2023.

Tiltrækning af kvindeligt talent til fagene naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, kunst og matematik (STEAM)*Baggrundsnotat fra formandskabet*

Den teknologiske omstilling er et væsentligt element for de økonomiske og sociale fremskridt i Den Europæiske Union (EU) og resten af verden. Samtidig forventes udviklingen af kunstig intelligens at blive et element, der vil få ekstraordinær indvirkning på en fremtid, der allerede er begyndt. Der er derfor stigende efterspørgsel både i fremstillingssektoren og på arbejdsmarkedet efter flere fagfolk med STEAM-profiler¹. Uddannelsessystemerne har et ansvar for at imødekomme denne efterspørgsel. For at overvinde fremtidens udfordringer vil det blive nødvendigt at fremme talentet hos alle vores unge. Et betydeligt antal – navnlig piger og unge kvinder – vælger imidlertid fortsat uddannelsesforløb, der ligger uden for naturvidenskab og teknologi.

¹ Som det fremgår af titlen, er STEAM akronymet for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, kunst og matematik (Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics). Dette dokument indeholder bogstavet "A", der repræsenterer kunst, innovation og kreativitet, og følger den mere integrerende vision fra Rhode Island School of Design fra 2010, hvori kreativitet bliver en nøgelfaktor for udviklingen af nysgerrighed, innovation og søgningen efter forskellige løsninger.

De seneste statistikker viser, at der fortsat er kønsstereotyper inden for uddannelse². Eksempelvis blandt medlemmerne af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD)³ er antallet af kvinder, der gennemfører en videregående uddannelse, steget betydeligt; i de fleste lande udgør de faktisk allerede et flertal. Andelen af kvinder på områder med relation til uddannelse (80 %), sundhed (80 %) og samfundsvidenskab (70 %) har været forholdsvis stabil siden 2005. Procentdelen af kvindelige ingeniører ændrede sig imidlertid næsten ikke mellem 2005-2020 og ligger fortsat på ca. 25 %. Det mest bekymrende forhold er dog, at andelen af kvindelige kandidater på IKT-relaterede områder er faldet med tre procentpoint, og de udgør i dag kun 20 % af det samlede antal.

Der skal rettes op på ubalancen mellem mandlige og kvindelige studerende inden for de forskellige STEAM-områder, hvis vi skal mindske den kønsbestemte forskel i beskæftigelsen. Situationen forværres af den omstændighed, at "blandt de unge er faren for at havne uden for arbejdsmarkedet større for kvinder end mænd på grund af omsorgsforpligtelser, såsom at passe børn eller plejekrævende voksne eller andre personlige eller familiemæssige forpligtelser"⁴. Rådet henstiller derfor til medlemsstaterne, "at ansættelsestilbud tilpasses til de relevante principper i den europæiske søjle for sociale rettigheder, idet der sikres ligebehandling og lige muligheder for kvinder og mænd på alle områder".

² Brussino, O. og McBrien, J. (2022), *Gender stereotypes in education: Policies and practices to address gender stereotyping across OECD education systems*, OECD Education Working Papers, nr. 271, OECD Publishing, Paris.

³ Encinas-Martin, M. og Cherian, M. (2023), *Gender, Education and Skills: Persistence of Gender Gaps in Education and Skills*, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris.

⁴ Rådets henstilling af 30. oktober 2020 om en bro til job – styrkelse af ungdomsgarantien og erstatning af Rådets henstilling af 22. april 2013 om oprettelsen af en ungdomsgaranti (EUT C 372 af 4.11.2020, s. 1).

Lighed, inklusion og fremme af erhverv inden for STEAM-områderne er af afgørende betydning for EU-Rådet. "Inklusiv uddannelse indebærer derfor også at udvikle en kønssensitiv tilgang til læringsprocesserne og på uddannelsesinstitutionerne samt at udfordre og nedbryde kønsstereotyper, navnlig dem, der begrænser drenges og pigers valg af studieretning"⁵.

Der er i dag i fremstillingssektoren alvorlige vanskeligheder med at imødekomme efterspørgslen efter STEAM-fagfolk. Alle lande har brug for flere personer, mænd og kvinder, der er uddannet på disse områder. Hvis unge kvinder valgte disse i samme omfang som deres mandlige kolleger, ville problemet blive væsentligt reduceret.

Ligestilling mellem kønnene er ikke kun en moralsk nødvendighed, men også en nøgelfaktor for at skabe stærkere, mere bæredygtige og mere inklusive økonomier. EU-landene er fuldt ud klar over den udfordring, som den aktuelle situation udgør for vores uddannelsessystemer og i sidste ende for vores landes udvikling og fremskridt. De erkender også, at de mange initiativer, der gennemføres, ikke giver de forventede resultater. En af de store udfordringer i vores uddannelsessystemer er fortsat at stimulere motivationen og vække interessen hos piger og unge kvinder for så vidt angår STEAM-områder på alle uddannelsesniveauer – navnlig inden for videregående uddannelse, herunder både videregående erhvervsrettet uddannelse og universitetsuddannelse. Hvis det lykkes os, vil det medvirke til at gøre fremskridt i retning af at sætte en stopper for segregering af arbejdsmarkedet. Endvidere vil kvinders deltagelse forbedre opfyldelsen af arbejdsmarkedets behov, og i sidste ende vil den økonomiske og sociale udvikling i vores lande blive fremmet.

⁵ Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) (EUT C 66 af 26.2.2021, s. 1).

I lyset af ovenstående opfordrer formandskabet ministrene til at overveje nedenstående spørgsmål med henblik på en drøftelse af emnet.

Spørgsmål til drøftelse:

- Hvad mener du er de største udfordringer med hensyn til at mindske den kønsbestemte forskel inden for STEAM-fagene?
- Hvilke initiativer kan der iværksættes i både national og europæisk sammenhæng for at tiltrække kvindeligt talent til STEAM-uddannelsesområderne?
